

САЖЕТАК

Производња традиционалних прехранбених производа може представљати проблем безбједности у условима производње у индивидуалним породичним газдинствима, коју је веома тешко надзирати. Традиционална производња херцеговачког пршута и херцеговачког сира из мијеха, као и осталих намирница животињског поријекла намијењених јавној потрошњи не слиједи постојеће прописе о храни, што представља потенцијалну опасност за људско здравље.

Имајући у виду напријед наведено, циљ и задаци испитивања, у оквиру овог магистарског рада, усмјерени су на процјену ризика од различитих контаминената код традиционалне производње херцеговачког пршута и херцеговачког сира из мијеха.

Процјена ризика рађена је на основу микробиолошких, хемијских и сензорних резултата испитивања херцеговачког пршута и херцеговачког сира из мијеха на подручју општине Невесиње. Резултати испитивања су показали да производња пршута није стандардизована, што се одразило на знатно варирање квалитета испитиваних узорака на сензорна својства. Резултати испитивања сира из мијеха на бактериолошке, хемијске и сензорне анализе узети од произвођача сира, који су санитарно-хигијенске услове производње прилагодили европским стандардима, показали су задовољавајуће резултате. Сензорним оцјењивањем сви испитивани узорци сира из мијеха сврстани су у екстра и прву класу. Садржај масти у сувој материји се кретао од 42-56%, што овај производ сврстава у пуномасне сиреве, али и указује на још увијек нестандардизовану производњу.

Процјеном процеса традиционалне производње херцеговачког пршута и херцеговачког сира из мијеха, установљено је да постоји ризик у производњи, уколико се не поштују прописане норме производње и промета ових производа.

На основу сагледавања услова производње, разлика у начину рада и добијених резултата, предложене су одређене мјере стандардизовања производње, које ће у будућности помоћи приликом израде произвођачке спецификације, односно регистрације херцеговачког пршута и херцеговачког сира из мијеха и добијања ознаке географског поријекла.

Кључне ријечи: процјена ризика, аутохтони производи, пршут, сир из мијеха